

دايرة المعارف مصوّر

السلحة

«دایرةالمعارف مصور اسلحه»

گروه مولفین انتشارات دورلینگ کیندرزلی
 مترجم: پرناز طالبی
 ویراستار: الهام شوشتری زاده
 ویراستار فنی: محمدحسین جهانپناه
 مدیر هنری: سلمان رئیس عبداللهی
 صفحه‌آرایی: سمانه سادات سیدبرقی
 اسکن و پردازش تصاویر: محمود رسایی
 ناشر: سایان
 چاپ: افلاک
 ناظر چاپ: مهندس هادی قاسمی
 صحافی: نمونه
 لیتوگرافی: پارسیمان
 نوبت چاپ: سوم، ۱۳۹۸
 شمارگان: ۱۲۰۰

عنوان و نام پدیدآور: دایرةالمعارف مصور اسلحه، مترجم: پرناز طالبی.
 مشخصات نشر: تهران: نشر سایان، ۱۳۹۵.
 مشخصات ظاهری: ۳۳۶ ص: مصور(رنگی): ۲۲ × ۲۹ س.م.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۲۰۳-۸-۱

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
 یادداشت: عنوان اصلی: Main title: Firearms : an illustrated history

موضوع: سلاح‌های آتشین - تاریخ

موضوع: سلاح‌ها - تاریخ

موضوع: مهمات - تاریخ

شناسه‌ی افزوده: طالبی، پرناز، ۱۳۶۶، مترجم

رده‌بندی کنگره: TS۵۳۳/۵۲۳۹۴

رده‌بندی دیویی: ۶۸۲/۴۰۰۹

شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۴۱۲۰۲۰۱

راهنمای خرید کتاب
 دایرةالمعارف مصور اسلحه

تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، بن‌بست فاتحی داریان، پلاک شش، واحد دو
 تلفن: ۶۶۴۰۹۸۸۵ - ۶۶۹۷۷۸۲۵

ارسال/تهران: ۶۶۴۰۹۵۵۸ • شهرستان‌ها: ۶۶۹۷۷۸۲۵

آدرس مراکز فروش این کتاب در شهرستان‌ها را از این شماره تلفن بخواهید:
 ۶۶۴۰۹۸۸۵۸

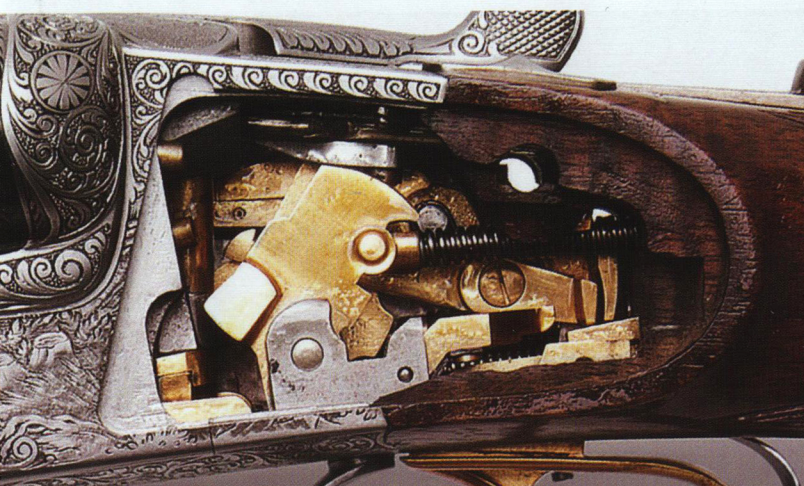
© حق چاپ برای انتشارات سایان محفوظ است.
 هرگونه اقتباس و استفاده از تصاویر و محتوای این اثر منوط به کسب اجازه‌ی کتبی از ناشر است.

پیش از تفنگ چخماقی (تا سال ۱۶۵۰)

۱۲	نخستین توپ‌ها
۱۴	توپخانه‌ی صحرائی و دریایی
۱۶	توپ‌های دریایی
۱۸	جنگ‌های محاصره‌ای
۲۰	شمخال‌ها
۲۲	اولین تفنگ‌های فتیله‌ای
۲۴	تفنگ فتیله‌ای
۲۶	تفنگ‌های آماده‌ی شلیک
۲۸	تفنگ‌های ورزشی لوله‌بلند
۳۰	تفنگ‌های شکاری اروپایی
۳۲	تپانچه‌ها و کارابین‌های اولیه
۳۴	سلاح‌های ترکیبی

سال‌های سازوکار چخماقی (۱۸۳۵-۱۶۵۰)

۳۸	تفنگ‌هایی برای همه
۴۰	تفنگ‌های چخماقی ابتدایی
۴۲	تپانچه‌های چخماقی (۱۶۵۰ تا ۱۷۰۰)
۴۴	تپانچه‌های چخماقی (۱۷۰۱ تا ۱۷۷۵)
۴۶	تپانچه‌های چخماقی (۱۷۷۶ تا ۱۸۰۰)
۴۸	تپانچه‌های چخماقی (۱۸۰۱ تا ۱۸۳۰)

۹۲	ششلول‌های کلاhek - ضربه‌ای بریتانیایی	۵۰	انقلاب فرانسه
۹۴	کلت	۵۲	تفنگ‌های اولیه (۱۶۵۰ تا ۱۷۶۹)
۹۶	تفنگ‌های بی‌خان و خان‌دار (۵۲-۱۸۳۱)	۵۴	تفنگ‌های اولیه (۱۷۷۰ تا ۱۸۳۰)
۹۸	تفنگ‌های کاربردی	۵۶	تفنگ‌ها، کارابین‌ها و تفنگ‌های ساچمه‌ای چخماقی
۱۰۰	تفنگ خان‌دار انفیلد	۵۸	تفنگ‌ها، کارابین‌ها و بلاندرباس‌های چخماقی
۱۰۲	تفنگ‌های بی‌خان و خان‌دار (۷۰-۱۸۵۳)	۶۰	تفنگ بیکر
۱۰۴	تفنگ ورزشی لو پاژ	۶۲	اسلحه‌سازی اسپرینگفیلد
۱۰۶	تپانچه‌ها در پاریس	۶۴	تفنگ‌های شکاری اروپایی
۱۰۸	تفنگ سوزن - سوز درایزه	۶۶	توپ‌های صحرایی و محاصره (۱۶۵۰ تا ۱۷۸۰)
۱۱۰	کارابین‌های تهر	۶۸	توپ‌های صحرایی و محاصره (۱۷۸۱ تا ۱۸۳۰)
۱۱۲	فشنگ‌های کامل	۷۰	توپ‌های دریایی
۱۱۴	تفنگ‌های تهر تک‌تیر	۷۲	سلاح‌های گرم آسیایی (۱۶۵۰ تا ۱۷۸۰)
۱۱۶	تفنگ‌های رگباری دستی	۷۴	سلاح‌های گرم آسیایی (۱۷۸۱ تا ۱۸۳۰)
۱۱۸	وینچستر	۷۶	مهمانی شکار قرقیزی
۱۲۰	تفنگ‌های ساچمه‌ای تهر	۷۸	سلاح‌های گرم عثمانی
۱۲۲	تفنگ‌های ورزشی	۸۰	تفنگ‌های ایمن
۱۲۴	تپانچه‌های فشنگ‌فلزی (۷۰-۱۸۵۳)	۸۲	تفنگ‌های ضربه‌ای ابتدایی
۱۲۶	ششلول‌های فشنگ‌فلزی (۷۹-۱۸۷۱)		
۱۲۸	اسمیت و وسون		
۱۳۰	توپ‌ها در جنگ داخلی آمریکا		
۱۳۲	توپ‌های سرپر		
۱۳۴	توپ‌های تهر		
۱۳۶	اولین مسلسل‌ها		
۱۳۸	تفنگ گتلینگ		
			دوران تحول
			(۱۸۳۰-۱۸۸۰)
		۸۶	تپانچه‌های کلاhek - ضربه‌ای
		۸۸	ششلول‌های کلاhek - ضربه‌ای آمریکایی
		۹۰	ششلول کلت نیروی دریایی

سلاح‌های گرم در طول تاریخشان اثری عمیق بر فعالیت انسان گذاشته‌اند. سلاح‌هایی که برای جنگ‌افروزی اختراع شده بودند، خیلی زود به ابزاری برای شکار و دفاع از جان و مال تبدیل شدند و رسم تیراندازی مسابقه‌ای را هم که با تیر و کمان آغاز شده بود زنده نگه داشتند. اولین سلاح‌های گرم در قرون وسطی در چین ساخته شدند. پیش از آن هم از باروت برای تولید مواد منفجره استفاده می‌شد. چینی‌ها متوجه شدند که با قرار دادن تعدادی باروت و یک گلوله (پرتابه) در لوله‌ای فلزی و آتش زدن باروت می‌توانند گلوله را با نیرویی عظیم پرتاب کنند. این چنین بود که اولین سلاح‌های گرم تولید شدند. اولین سلاح‌های گرم توپ‌ها بودند اما چندان طول نکشید که ششلول‌های قابل حمل هم ساخته و سلاح‌های شخصی از اساس دگرگون شدند.

تا چند قرن توپ‌ها همان لوله‌های فلزی ساده‌ای باقی ماندند که از دهانه پر می‌شدند و گلوله‌های کروی سربی یا سنگی را با انفجار باروت شلیک می‌کردند. در آغاز، سلاح‌های گرم به صورت دستی و با یک فیتله شلیک می‌شدند، اما کم‌کم ابزارهایی مکانیکی به نام ضامن ساخته شدند که باروت را آتش می‌زدند و دست‌ها را آزاد می‌گذاشتند تا بر هدف گیری تمرکز کنند. ضامن‌های فیتله‌ای، و بعدتر چرخکی و چخماقی، شلیک با این سلاح‌ها را سریع‌تر و آسان‌تر کردند.

قرن نوزدهم شاهد بزرگ‌ترین پیشرفت‌ها در توسعه و ساخت سلاح‌های گرم در تاریخ این صنعت بود. تفنگ‌های اولیه به تفنگ‌های خان‌دار تبدیل شدند، توپ‌های بی‌خان به سلاح‌های خان‌دار ارتقا یافتند، باروت بی‌دود جایگزین باروت معمولی شد و در نهایت سلاح‌های سرپر جای خود را به سلاح‌های ته‌پر دادند. فولمینات، ترکیبی که با ضربه منفجر می‌شد، کشف شد و برای اولین بار در تاریخ، بشر توانست حتی در باران به راحتی و با اطمینان کامل از سلاح‌های گرم استفاده کند. فولمینات سرانجام در فشنگ‌های فلزی کامل به کار گرفته شد؛ فشنگ‌هایی که در لحظه قابل شلیک بودند.

اسلحه‌سازی مانند ساموئل کلت پیشتاز استفاده از تکنولوژی برای تولید انبوه اسلحه با قطعات دقیق و قابل تعویض بودند که مسیر ساخت و تولید سلاح‌های آینده را تعیین کرد. آغاز قرن بیستم با موفقیت جهانی سلاح‌های رگباری، تپانچه‌های خودپر و البته مسلسل‌ها همراه بود. با پیشرفت فناوری‌های تسلیحاتی، تاکتیک‌های نظامی نیز تغییر کردند.

توسعه و پیشرفت سلاح‌ها همواره بر محدودیت‌های تکنولوژی‌های موجود این صنعت غلبه کرده و باعث خلاقیت و تولید مواد و دستگاه‌های جدید شده است. سازندگان مدرن برای ساخت سلاح‌ها از موادی مانند پلاستیک و فولاد فشرده استفاده می‌کنند و فرایند تولید، اغلب توسط کامپیوتر کنترل می‌شود.

طرح‌های امروزی بسیار به دوران گذشته مدیون‌اند. طرح بسیاری از ششلول‌ها، تپانچه‌ها و تفنگ‌ها ریشه در خلاقیت بکر طراحان قرن نوزده دارد. کتاب حاضر بررسی تصویری جالبی از سلاح‌هاست که از ابتدایی‌ترین فرم آنها تا زمان حال را دربر می‌گیرد. این کتاب الهام و انگیزه‌ی طراحان بزرگ اسلحه و نیز مهارت‌های دستی کهنی را می‌ستاید که هنوز هم برای ساخت سلاح‌های تفریحی و شکار سبک و ظریف ضروری‌اند.

گریم رایمر/مشاور

نخستین توپها

منفذ برای آتش زدن باروت

حلقه برای بلند کردن توپ

دهانه

توپ اولین بار در چین قرون وسطی ساخته شد. با اختراع باروت، آهنگران تلاش کردند لوله‌ای بسازند که قدرت تحمل انفجارهای باروت را داشته باشد. در اوایل قرن ۱۴، صنعتگران در چین و سپس در اروپا با ریخته‌گری مفرغ، توپ‌های جنگی ساختند. اندک زمانی بعد، آهنگران شروع به ساخت توپ با کنار هم قرار دادن باریکه‌هایی از آهن چکش کاری شده کردند. این باریکه‌های آهنی را از طول می‌بریدند و نوارهایی از آهن داغ شده دورشان می‌پیچیدند. پس از سرد شدن، نوارها کوتاه‌تر می‌شدند و قطعات و باریکه‌ها را کاملاً به هم می‌چسباندند و همچنان که از باریکه‌های چوبی بشکه می‌سازند، لوله‌ی توپ را می‌ساختند. نخستین توپ‌ها را معمولاً از دهانه با باروت و گلوله‌های سنگی پر می‌کردند. سوراخی در لوله‌ی توپ برای احتراق باروت، معمولاً با استفاده از فتیله، وجود داشت.

بامبارد فلاندري (Flemish Bombard)

در سده‌ی پانزدهم توپ‌های محاصره‌ای بزرگ را بامبارد می‌نامیدند. گلوله‌های کروی سنگی آنها را بعد از ریختن باروت از دهانه به لوله می‌انداختند. فلاندر، سرزمینی که این توپ در آن ساخته می‌شد، سنت قدرتمندی در اسلحه‌سازی داشت، مخصوصاً در دوره‌ی پادشاهی «چارلز شجاع» (۱۴۳۳-۷۷).

تاریخ	اوایل قرن ۱۵
کشور	فلاندر
طول	نامشخص
کالیبر	نامشخص

لوله‌ای از جنس آهن چکش خورده و متشکل از چند باریکه و نوار

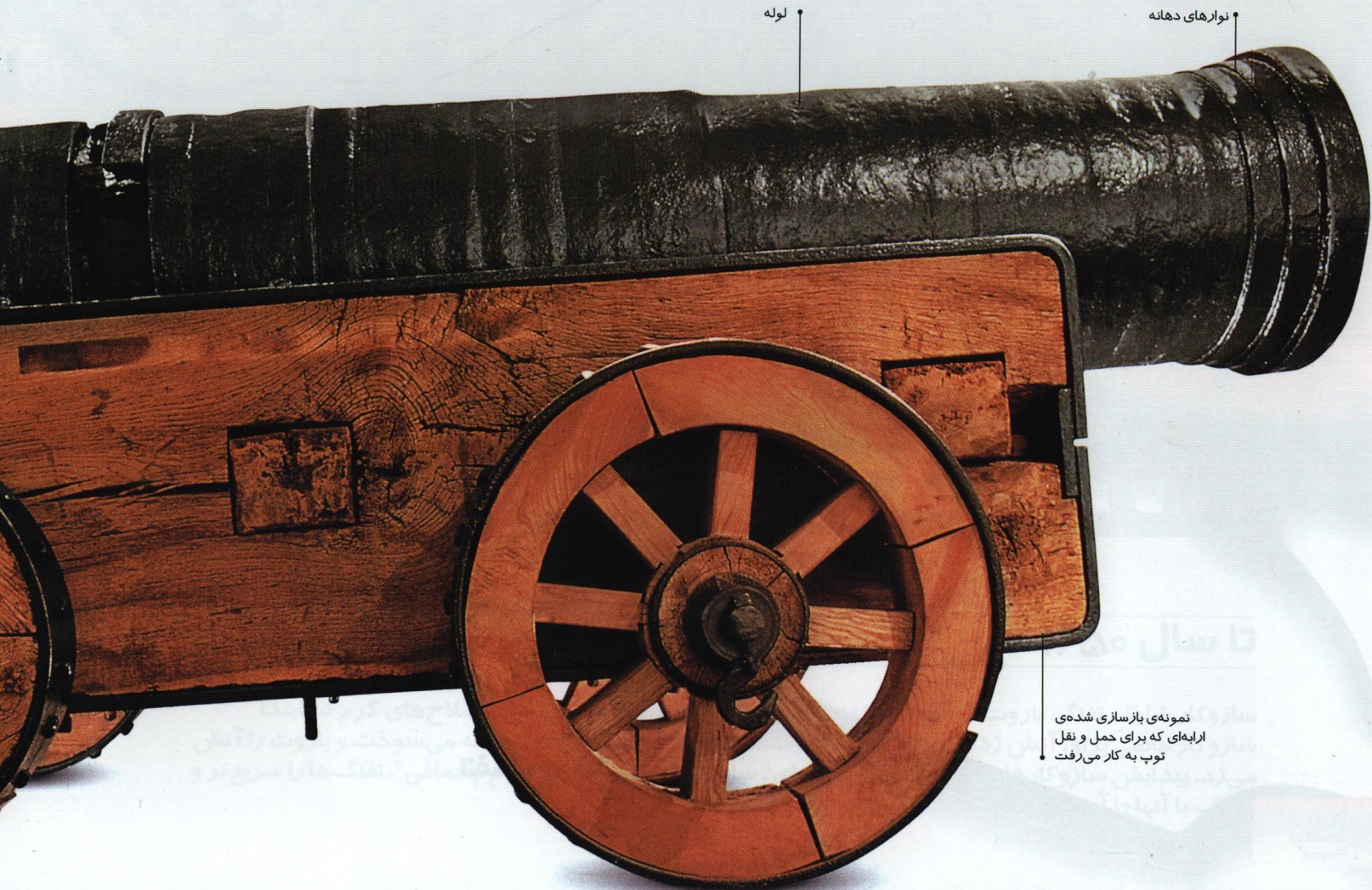
حلقه‌ی بلند کردن توپ

باروت‌دان در انتهای توپ

بامبارد باکستد (Boxted Bombard)

تاریخ	حدود ۱۴۵۰
کشور	انگلستان
طول	۲/۴ متر
کالیبر	۲۳۰ میلی‌متر

مانند بسیاری از دیگر انواع توپ‌های اولیه، بامباردها نیز شکافی باریک برای باروت و لوله‌ای قطورتر داشتند. این موضوع کمک می‌کرد تا نیروی حاصل از انفجار باروت متمرکز شود و تمرکز آن هم پشت مرکز گلوله باشد.

لوله

نوارهای دهانه

نمونه‌ی بازسازی شده‌ی ارابه‌ای که برای حمل و نقل توپ به کار می‌رفت